

TÜRK DÜNYASI VƏ AVRASIYA PEDIATRLARININ XVII KONQRESİ

19-21 sentyabr, 2019-cu il tarixində Bakıda Türk Dünyası və Avrasiya Pediatrialarının XVII Konqresi (UNPSTR) keçirilmişdir. Üç günlük proqramda yerli və beynəlxalq mütəxəssislərin məruzələri dinlənilmiş, praktik seminarlar, simpoziumlar, tipik və müqayisəli halların klinik araşdırılması, uşaq yaşlarının xəstəliklərinin diaqnostika, müalicə və profilaktikasında tibbi yardımın göstərilməsi standartları müzakirə edilmiş, 2 kurs – “Beynəlxalq İnkişafın İzlənməsi və Dəstəklənməsi Kursu” və həmçinin, “Yeni doğulmuşlara Müasir Yanaşma Kursu” keçirilmişdir.

Tədbirin açılış mərasimində Azərbaycan Tibb Universitetinin I uşaq xəstəlikləri kafedrasının dosenti Nigar Sədiyeva konqres haqqında məlumat verərək bildirmişdir ki, toplantıda 40-a yaxın ölkədən məruzəçi, 300-ə yaxın iştirakçı qatılıb. Ümumilikdə, 17 müxtəlif interaktiv panel, sözlü, poster və məruzə panellərinin keçirilməsi planlaşdırılıb.

Beynəlxalq Pediatriya Assosiasiyasının Prezidenti Ənvər Həsənoğlu konqresin mövzusunun dünyanın hər bir ölkəsi üçün aktual olduğunu bildirib: “Uşaqlar bizim istiqbalımızdır. Dünyada təqribən səkkiz milyard əhali var, bunların da 25 faizini uşaqlar təşkil edir. Aclıqdan, infeksiya xəstəliklərdən əziyyət çəkənlər, qaçqın həyatı yaşayan körpələrimiz var. Bu uşaqlara kömək etmək üçün hər birimiz çox işləməliyik. Bu baxım-

dan, əldə olunan nailiyyətləri bölüşmək, təcrübəmizi paylaşmaq üçün belə yığıncaqların böyük əhəmiyyəti var”.

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin aparat rəhbəri Nadir Zeynalov ölkəmizin səhiyyə sahəsində əldə olunan uğurlar, aparılan islahatlar haqqında danışdı. O, səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyevin konqresin işinə təbriklərini çatdıraraq tədbir iştirakçılarına uğurlar arzulayıb.

K.Y. Fərəcova adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun direktoru, Türk Dünyası Pediatriya Birliyinin prezidenti, professor Nəsim Quliyev bu konqresi “uşaq həkimlərinin bayramı” adlandıraraq, artıq 26 ildir azərbaycanlı və türk pediatrlarının iş birliyinin davam etdiyini və 17 konqresdən beşinin Azərbaycanda keçirildiyini vurğulayıb. Bu cür ortaq konqreslərin təşkilinin artıq ənənə halını aldığı deyən N.Quliyev ölkəmizdə pediatriyanın uğurlarından da bəhs edib.

ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov bu konqresin pediatrların işinə böyük töhfə olacağını, gələcəkdə bu tip simpoziumların sayının daha da artırılacağını bildirdi.

UNPSTR konqresinin əsas məqsədi uşaqların sağlamlığına dair mövcud problemlərin aşkarlanması və bu problemlərin həlli yollarını tapmaq üçün müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən pediatrlar arasında elmi-praktik əlaqələri genişləndirməkdir.

TÜRK DÜNYASI VƏ AVRASIYA PEDIATRLARININ XVII KONQRESİN MATERİALLARI

ACUTE KIDNEY INJURY IN CHILDREN. STAGES OF ASSISTANCE

Kamchibek Askarbekovich Uzakbaev¹, Nazira Adylbekovna Beishebaeva¹,

¹*The National Center of Maternity and Childhood Care Under The Ministry of Health of Kyrgyz Republic, Nephrology, Bishkek City, Kyrgyz Republic*

Giriş : Acute kidney injury is one of the pressing problems of pediatric nephrology, which is caused by the variety of causes and severity of AKI.

Yöntem : The research was conducted on the basis of the Department of Nephrology and Resuscitation of the Center. The number of patients was 18, age 25.1 ± 7.7 months, ratio of boys and girls 1:1

Bulgu : At the time of hospitalization, 3 (16.6%) were diagnosed with severity of "RISK", 15 (83.4%) with "INSUFFICIENCY". In the group with a severity of RISK, dialysis was not shown, recovery was noted. From the "INSUFFICIENCY" severity group received acute dialysis, the average frequency of acute hemodialysis was 8 ± 1.3 . In the dynamics in this group, recovery was 73.3% (n = 11), mortality was 6.6% (n = 1), 20% (n = 3) were diagnosed with chronic kidney disease of III-IV stage as the outcome of AKI. In the group of children with CKD outcome (n = 3), the mortality rate was 33.3% (n = 1). As a result, the

following errors are identified: - in 2 cases - there is no correspondence between the history of the card and the medical history of Center, there is no manipulation in the development map, which was indicated during the history taking. - in 2 cases, the condition aggravated, due to the ignorance of the parents and the unwillingness of the medical staff to serve the unregistered guests.

Sonuç : 1. The most frequent cause of AKI was acute intestinal infection in 61% of children and only in isolated cases HUS, RAY's syndrome. 2. The lack of adequacy of the assessment of the condition on the primary link was revealed, which provoked dehydration and the further development of AKI. 3. Lack of conditions for transporting patient data from distant regions. In 5.5% transportation aggravated the condition and possibly caused the death.

AnahtarKelimeler: Acute kidney, kidney injury, nephrology

IMMUNOPATOGENETIC CRITERIA, PROGNOSTICATION AND TREATMENT OF NEONATAL INFECTION IN NEWBORN CHILDREN

Naila Jalil Rahimova¹,

¹*Scientific Research Institute of Pediatrics named after K. Farajova, Baku, Azerbaijan*

Giriş : The purpose of research is early diagnosis, prognosis, treatment and prevention of neonatal infections in 734 newborn infants of different gestational age has been developed and optimized on the basis of a comprehensive analysis of clinico-anamnestic and immunogenetic data.

Yöntem : Changes in immunological reactivity in newborns with neonatal infections of various etiologies are manifested in a violation of the cytokine status and a significant increase in pro-inflammatory

cytokines (IL-1 β in 3.5 and 5.5 times, IL-6 in 4.2 and 5.4 times, IL-18 in 1.9 and 3 times, TNF-ykrk7 2.3 and 3 times), as well as a decrease in the anti-inflammatory cytokine IL-10 in 3,1 and 1,7 times with respect to the control group in full-term and premature children, respectively.

Bulgu : Determination of the frequency of alleles and genotypes of the promoter region of interleukins IL-1 β , IL-6, IL-18, TNF-ykrk7 revealed a significant difference between healthy and infected neonates

associated with single nucleotide substitutions. Allelic variants of genes in positions IL-1 β (-511) C / T, IL-6 (-174) G / C and (-572) G / C, IL-10 (-819) G / Au (-592)

C / C, IL-18 (-656) T / G and (-137) G / C have a significant association with infectious diseases. The genotypes of CC IL-1 β (-511), GG IL-6 (-174), GG IL-6 (-572), CC IL-10 (-819), GG IL-18 (-656), CC IL-18 (-137) form a high risk of developing intrauterine infections and can be used as predictors of neonatal infections.

Sonuç: Inclusion of immuno-substitutive drug (immunovenin) in combination with an inducer preparation (lycopide), in the complex therapy in infants with neonatal infections allows correcting the existing immune deficiency and significantly increasing the efficiency and reducing the duration of treatment compared with traditional therapy.

Anahtar Kelimeler: immunopatogenetic criteria, neonatal infection, newborn

THE RESULTS OF THE CURVATURE OF THE SPINE AND SPINAL DISEASES AMONG CHILDREN AT SCHOOLS.

Irade Hacıyeva Gülmalı¹,

¹Azərbaycan Tıp Universiteti, Pediatri Bölümü, Bakı

Giriş : There is a great amount of curvature of the spine (scoliosis and kyphosis) with respect to statistical analysis within spinal diseases all over the world. The curvature of the spine is observed occurring 3 in every 5 children.

Materyal ve Metod : We have begun to start a campaign since 3 December 2015, which is on International Day of Persons with Disabilities. The campaign was held with the organization and participation of Azerbaijan Republic Women Society, Baku City Education Department, Azerbaijan Red Crescent Society, Representation of Executive Power in Binagadi and collective of Vertebra Spinal Center. We had actualized prophylactic tests with the purpose of discovering and preventing curvature of the spine (50% risk groups, therefore, the curvature of the spine) in children at the schools in Baku, regions, boarding-schools.

Bulgular : We had controlled about 6000-7000 children, we had discovered curvature of the spine (scoliosis and kyphosis) and inclination to curvature of the spine about 4-5 thousand children

approximately in the 40-45 seminars. We had discovered children belong to risk groups. Congenital defects and developmental anomalies which cause disorder of the body balance belong to the risk groups. We had revealed in children flatfoot, the curvature of the foot, concave chest, congenital hip dislocation, neurology symptoms, atony, respiratory diseases, rachitis diseases, gastrointestinal disorders, a disorder of the thyroid and etc. In addition, we had discovered spinal diseases, ribcage defects, spina bifida and etc. We had advised about prophylactic for the spinal diseases, the curvature of the spine (scoliosis and kyphosis) at the seminars we had given.

Sonuç : Thus, it can be healthier to actualize prophylactic tests in children at the right time. If pediatricists' improvement programs involve prophylactic and treatment curvature of the spine (scoliosis and kyphosis), it can be easier to prevent disability.

Anahtar Kelimeler: curvature of the spine, spinal diseases in children

ALT SOLUNUM YOLU ENFEKSİYONU TANISI ALAN OLGULARDA NAZAL KANUL İLE YÜKSEK AKIMLI OKSİJEN TEDAVİSİ

Eren Güzeloğlu¹,

¹*Istanbul Sancaktepe Şehit Prof Dr İlhan Varank Eğitim Araştırma Hastanesi*

Giriş: Bronşiolit ve pnömoni tanılı ileri solunum yetmezliği olan olgularda nonin-vazif ventilasyon, mekanik ventilasyon uygulamaları gerekebilmektedir. Son dönemde yüksek akımlı nazal kanül oksijenizasyon tedavisi de kullanılmaya başlanmıştır. Nazal kanül ile yüksek akımlı oksijenizasyon tedavisinin, alt solunum yolu enfeksiyonu tanısı alan olgularda hastanede yatış süresini, mortalite ve morbiditeyi azalttığına yönelik klinik çalışmalar mevcuttur.

Materyal ve Metod: Nazal kanül ile yüksek akımlı oksijen tedavisinin alt solunum yolu enfeksiyonlarının tedavisinde etkinliğini ve güvenilirliğini araştırmak amacıyla, tedavi edilen olguların klinik sonuçları retrospektif olarak değerlendirildi. Sancaktepe Eğitim Araştırma Hastanesinde 01/06/2017 - 01/08/2018 tarihleri arasında alt solunum yolu enfeksiyonu tanısı ile yatan 195 olgu mevcut olup, olgulardan 26'sına nazal kanül ile yüksek akımlı oksijenizasyon tedavisi uygulandı. Olguların, tedavinin 0, 1, 4, 8, 12, 24. saatlerindeki dakika solunum sayısı(DSS), nabız ve pulseoksimetre ile ölçülen oksijen saturasyonları (SpO₂) değerlerine, hasta dosyalarından ve kayıtlardan geriye dönük olarak ulaşıldı. Çalışma %26,9'u (n=7) kız, %73,1'i (n=19) erkek olmak üzere toplam 26 olgu ile yapılmıştır. Olguların yaşları 2 ile

96 ay arasında değişmekte olup, ortalaması 10,23±18,15 ve medyanı 6 aydır. Olguların %73,1'ine (n=19) pnömoni, %26,9'una (n=7) ise bronşiolit tanısı konulmuştur.

Bulgular: Olguların nazal kanül ile yüksek akımlı oksijenizasyon tedavisinde kalış süreleri 24 ile 240 saat arasında değişmekte olup, ortalaması 83,08±52,24 ve medyanı 72 saattir. Olguların tedavi öncesi, tedavi sonrası 1.saat, 4.saat, 8.saat, 12.saat ve 24.saatteki solunum sayıları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptandı (p<0,01). Olguların tedavi öncesi, tedavi sonrası 1.saat, 4.saat, 8.saat, 12.saat ve 24.saatteki kalp atım sayıları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptandı (p<0,01). Olguların tedavi öncesi, tedavi sonrası 1.saat, 4.saat, 8.saat, 12.saat ve 24.saatteki oksijen saturasyon düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptandı(p<0,01).

Sonuç : Nazal kanül ile yüksek akımlı oksijenizasyon tedavisi, yaşamsal bulgular da kısa süre içerisinde düzelme sağlamakla beraber, tedaviye bağlı yan etkilerin nadir görülmesi nedeniyle; alt solunum yolu enfeksiyonu olan olgularda, bu tedavinin kullanımının etkin ve güvenilir olduğudu şünlüştür.

Anahtar Kelimeler: Pnomoni Bronşiolit Yüksek akımlı nazal kanül oksijen tedavisi, solunum sayısı, kalp atım sayısı.

THE ETIOLOGICAL SPECTRUM OF VARIOUS CLINICAL FORMS OF DACRYOCYSTITIS IN NEWBORN INFANTS

Sabira Huseynova, Qiyafet Veliyeva

Azerbaijan Medical University

Giriş: Neonatal dacryocistitis which makes from 7 to 14 percent of all infancy ophtolmopathy and is found among the newborn is one of the most common inflammatory diseases in the structure of ophtalmic morbidity among kids. At seemingly easy medical treatment , the frequency of the relapse of the disease according to different authors makes 12-26%.

The probing of the lacrimal system excluding indications, contraindications, optimal terms and kid's individual characteristics might cause such sequelae as thrombophlebitis of the face veins,phlegmon of the orbit and-meningoencephalitis.

AnahtarKelimeler: neonatal dacryocystitis, newborn, etiological pathogen

PREMATÜRE YENİDOĞANDA BÖBREK MANTAR TOPU VE ONUN FLUKANAZOLLE TEDAVISI

Mehriban H.¹, Aqil A.², Nermin H.¹, Erkin R.¹, Namiq M.³, Eldeniz H.⁴,

¹Baku Medical Plaza Hastanesi, Pediatri Bölümü, Bakü²,Baku Medical Plaza Hastanesi, Çocuk Cerrahisi Bölümü, Bakü³, Baku Medical Plaza Hastanesi, Radyoloji Bölümü, Bakü⁴, Gümriük Hastanesi, Radyoloji Bölümü, Bakü

Giriş: İdrar yollarının kandida enfeksiyonu nadir görülmektedir, sistemik kandidiazisin bir parçası ya da izole idrar yolu enfeksiyonu şeklinde karşımıza çıkabilir. Zamanından erken doğum, uzun süre antibiyotik ve steroid kullanımı, total parenteral nutrisyon, umbilikal kateter, yenidoğan döneminde uygulanan diğer girişimsel işlemler kandida enfeksiyonu için risk faktörü oluşturmaktadır. Olgumuz 29 haftalık prematüre doğulmuş ve 57 gün dış merkez yenidoğan yoğun bakım ünitesinde izlendikten sonra taburcu edilmiştir. İki hafta sonra genel durumunda aniden bozulma olunca doktora başvurmuş, ileri tetkik ve tedavi için yatırılmıştır. Hastanın abdominal ultrasonografisinde sol böbrekte taş olduğu söylenmiş ve hidronefrozu olduğu için nefrostomi açılmıştır. Bizim tarafımıza takvim yaşı 3 aylıkken {düzeltmiş yaşı40 hafta 4 günlük} sepsiste ve nefrostomi açılmış şe-

kilde başvurmuştur. Üriner sistem ultrasonografisinde, sol böbrek pelvisinde hematoma benzeyen hiperekojen kitle saptanmamış. Yatarak izlenen hastanın İdrar ve kan kültüründe candida albicans ürümesi sonucu, hastada böbrek mantar topu tanısı konuldu ve böbrek taşı ekarte edildi. İdrar kültüründe eş zamanlı Klebsiella da üredi. Flukanazol ve meropenemle tedavi edildi. Flukanazol tedavisi , kan ve idrar kültürü negatifleşene kadar {27 gün} devam edildi. Bu olgu bildiriminde, erken doğmuş bebeklerde, böbrek mantar topunun sistemik kandidiazisin bir parçası olarak karşımıza çıkabileceği, tedavi edilmezse ölümcül olabileceği ve diğer antifungal ilaçlara gerek kalmadan flukanazolla tedavi edilebileceği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: böbrekmantartopu, kandida, yenidoğansepsisi, nefrostomi

ÇOCUKLARDA KRONİK GLOMERÜLONEFRİT PATOGENEZİNDE NİTROTIROSİN

Rauf Beylarov¹,

¹Azerbaycan Tıp Üniversitesi

Giriş: Kronik glomerülonefrit (CGN) patogenezinin önde gelen mekanizmasının bağışıklık mekanizması olduğu kabul edilir. Nitrik oksit metabolitlerinin, özellikle de tirozin nitrasyonunun bir ürünü olan nitrotirosin-3'ün etkisi, vücudun immün reaktivitesinin oluşumunu dışlamaz.

Materyal ve Metod: Çalışmaya CGN'li 186-sı erkek (% 64,6), 102-si kızlar (% 35,4) 288 çocuk dahil edildi. Çocukların yaşı 5-16 arasında değişmekteydi (ortalama yaş - 10.63 ± 3.88 yıl). Remisyon evresi 130 (% 45.1), alevlenme döneminde 158 hastada gözlemlendi (% 54.9). CGN formuna göre hasta çocuklar 3 gruba ayrıldı: Grup I - 104 (%

36.1) nefrotik formdaki çocuklar, Grup II - 96 (% 33.3) hematurik formdaki çocuklar, Grup III - 88 (% 30.6) mikst tip. Kontrol grubu aynı yaşta 30 sağlıklı çocuktan (ortalama yaş - 10.7 ± 5.11 yıl)oluşuyordu.

Bulgular: Grup I'in çocuklarında, kandaki ortalama nitrotirosin seviyesi 2.5 ± 0.17 nmol / l idi, kontrol grubundan% 13.6 daha yüksekti (2.2 ± 0.6 nmol / l), grup II hastalarında nitrotirosin konsantrasyonu değişmekteydi. 2.3 ± 3.7 nmol / l aralığında, ortalama 3.5 ± 1.0 nmol/ortalama % 59.1 (p<0.05)ölçütünü aşan grup III' teortalamanitrotirosin seviyesi 3.8 ± 1.1, kontrol değerinden% 72.7 daha yüksekti (p <0.05).

Böylece, grup III'teki hastalardaki nitrotirosin içeriği, grup I ve II'deki oranlara göre sırasıyla % 52.0 (p <0.05) ve% 8.6 idi. Ayrıca, mikst tip CGN formundaki çocuk grubunda, kontrol grubundaki nitrotirosin seviyesi, vakaların sadece% 12.5'inde, nefrotik ve hematurik formdaki grupta, sırasıyla vakaların% 56.7'sinde ve% 26.0'sinde belirlendi.

Sonuç: CGN'li çocuklarda, özellikle hematurik ve mikst tip CGN varyantlarında belirgin olan nitrositatif stresin yoğunlaşması vardır. CGN patogeneğinde nitrotirozin 3in oksidatif stresin bir belirteci olarak rolünü incelemek uygungörünmektedir.

Anahtar Kelimeler: glomerülonefrit, nitrotirozin

THE ROLE OF MATRIX METALLOPROTEINASES IN THE REMODELING OF THE HEART IN CHILDREN WITH PRIMARY MITRAL VALVE PROLAPSE.

Alekber Gazanfar Hasanov¹, Fakhriya Makhmud Mammadova¹,
Bayaz Asaf Babayeva²,

¹Azerbaijan Medical University, Childhood Diseases II, Baku

²Azerbaijan Medical University, Childhood Diseases I, Baku

Giriş: Primary mitral valve prolapse (PMVP) is one of the frequent manifestations of congenital genetic connective tissue dysplasia. A number of studies suggest that PMVP creates structural prerequisites for cardiac remodeling (CR). The state of myocardial stroma is regulated by the system of matrix metalloproteinases (MMPs), the main regulators of CT metabolism. But the pathogenetic role of MMPs in CR in children with PMVP has not been studied enough yet.

Yöntem: To determine the peculiarities of changes of MMPs (MMP-1, MMP-9) and their inhibitor (TIMP-1) in children with PMVP 24 children with PMVP aged 7-14 years were examined. The comparison group consisted of 15 practically healthy children without PMVP. In all examined serum concentrations of MMP-1, MMP-9, TIMP-1 were determined by ELISA method. The MMP-1 / TIMP-1, MMP-9 / TIMP-1 ratio were also calculated.

Bulgu: In 37.5% of cases, PMVP was accompanied by myxomatous degeneration

(MD) of mitral valve. In majority (75%) of patients with PMVP serum levels of MMP-1 and MMP-9 were higher than in healthy children. But the level of TIMP-1 in 66.7% patients was not differed from control values. So, the increased MMP-1 / TIMP-1 and MMP-9 / TIMP-1 ratio were observed, which indicates increased collagen degradation with the participation of MMPs, and it is a sign of destructive remodeling of the extracellular matrix. Among children with PMVP without MD, an increased level of MMP-1 was in 69.2%, but in children with MD level of MMP-1 was increased in 100% of cases. It can be assumed that it is a result of the high activity of this enzyme in relation to interstitial collagens in the myxomatous changed heart valves

Sonuç: children with PMVP have a high risk of development of CR. MMP-1 / TIMP-1 ratio can be used to determine the risk of CR progression in children with PMVP.

Anahtar Kelimeler: children, heart, matrix metalloproteinases, primary mitral valve prolapse, remodeling

EARLY DIAGNOSIS IN CEREBRAL PALSY.

Madina Taghiyeva¹,

¹Azerbaijan Medical University Neurology Department

Giriş : Cerebral palsy (CP) is a group of permanent disorders of the development of movement and posture, causing activity limitation, that are attributed to non-

progressive disturban cesthatoc curred in the developing fetal or infant brain" according to a 2007 report. CP is the most common physical

disability in childhood, with a prevalence of 2.1 cases per 1000 in high-income countries.

Yöntem: Before age 12 to 24 months was historically regarded as the latent or silent period where cerebral palsy could not be identified accurately. Experts now consider the silent period as outdated because cerebral palsy or “high risk of cerebral palsy” can be accurately predicted before age 6 months’ corrected age.

Bulgu: The 3 tools with best predictive validity for detecting cerebral palsy before 5months’ corrected age are (1) neonatal magnetic resonance imaging (MRI) (86%-89% sensitivity), (2) the Prechtl Qualitative Assessment of General Movements (GMs) (98% sensitivity) and (3) the Hammersmith Infant Neurological Examination (HINE) (90% sensitivity). After 5 months’ corrected age, the most predictive tools for detecting risk are MRI (86%-89% sensitivity) (where

safe and feasible), the HINE (90 % sensitivity), and the Developmental Assessment of Young Children (83% C index). High-quality evidence also indicates that a trajectory of abnormal GMs or HINE scores, in combination with abnormal MRI, producing congruent findings, is even more accurate than individual clinical assessments in isolation. To make an early clinical diagnosis before 6 months’ corrected age, a combination of assessments with strong predictive validity coupled with clinical reasoning is recommended.

Sonuç: Early detection of high risk of cerebral palsy, followed by cerebral palsy-specific early intervention, is recommended and should be the standard of care to optimize infant neuroplasticity, prevent complications, and enhance parent and caregiver well-being.

Anahtar Kelimeler: Neurology, Cerebral palsy, diagnosis.

SANFİLİPO SENDROMU

Nigar Sadiyeva¹, Aygül Şahbazova¹,
¹Azerbaycan Tıp Üniversitesi

Giriş: Sanfilippo Sendromu bir Mukopolisakarid bozukluğudur ve yaygın olarak MPS - III adıyla da bilinmektedir.. Sanfilippo Sendromlu çocuklar, heparan sülfat olarak adlandırılan kullanılmış mukopolisakaridlerin parçalanmasında önemli rolü olan enzimden yoksunlar. Neden olan 4 farklı enzim yetersizliği mevcuttur ve bu durum A,B,C,D tipleri olarak tanımlanmıştır. Bu dört tip arasında klinik açıdan çok az fark bulunur. Farklılık, özgül enzimlerin üretilmesini sağlayan genin farklı bölgelerindeki mutasyonlardan kaynaklanır. Dünyada doğan her 70.000 bebekten birinde Sanfilippo/MPS III tiplerinden biri buluna bilmektedir. Avrupada da en sık Tip A hastalık görülmektedir.

Materyal ve metod: pediatrikmuayine, idrartesti, genetikkonsultasyon.

Bulgular: Azerbaycan Tıp Üniversitesi Hastanesine solunum yolları enfeksiyonu şikayeti ile hasta baş vurdu. 9a yaşlı erkek hastada iletişim bozukluğu, zeka geriliği, hipperaktivite, yüzde kabalaşma gibi belirtileri vardı. Anamnestik sorgu: Çocuk anne-

nin ilk gebeliğindedir. Ebeveynler akraba değildir. Çocuk hamileliyin 38- ci haftasında normal doğumla doğulmuştur. 1 yaşında yürümeye başlamış ve konuşmuştur.3 yaşından itibaren konuşma ve anlaması bozulmuştur. Fizik muayinesi: Boy:128 cm (% 25), kilo:27 kg(% 50). Hastanın kalın ve sık saçları, kaba yüzü, bitişik kaşları var. İşitme kaybı belirtileri var. Kabızlık, karaciğer ve dalak büyümesi gibi belirtiler görülüyor. İdrar testiyle idrardaki mukopolisakarid düzeylerinin arttığı (heparan sülfat 295.1 mg/L) BT sonucu: Bilateral kortikal sulkusfissurlar normadan derin, periventrikulyen-zial beyaz madde T2-FLAIR intensivliyi azalmıştır (Mielinizasyonda gecikme). Hastanın kliniği ve tahlil sonuçlarına dayanarak alfa- n-asetilglukozaminidaz enzimi aktivitesini araştırıldı, 0.13nmol/ml (normal değeri 1.85-1.92 nmol/L)

Sonuç: Sanfilippo tip A/MPS III A hastalığının tedavisi yoktur. Hastalık erken teşhis edilebilirse, kemik iliği nakli ileleme

hızını yavaşlatmada yararlı olabilir. Çoğu olguda, tedavi belirtilerin kontrol altına alınması ya da azaltılmasına dayalı olarak gerçekleştirilir. Davranışlarla ilgili sorunlara yönelik ilaçların etkili olduğu kanıtlanmamıştır. Havale nöbetlerine yönelik olarak antikonvülzan ilaçlar verilmektedir. Yutma

güçlüğü çeken çocuklarda yutmayı kolaylaştırıcı gereçler uygulanabilir, hareket gücünün arttığı ileri aşamalarda tekerlekli iskemle gibi yardımcı araçlar kullanılır. Bu hastalarda genetik danışmanlık hizmeti alınması önerilir.

Anahtar Kelimeler: MPS, III, sendrom, Sanfilippo

NEFROLOJİ

Lale Elövsat Huseynova¹,
¹Atu Pediatri Baku

Giriş: İYE çocuk hastalıkları arasında önemli yer almaktadır. İYE çocuğun yaşına, cinsiyetine, enfeksiyonun ağırlık derecesine ve enfeksiyonun üriner sisteminde paylaşımına bağlıdır. Genellikle yenidoğan ve emzik kullanan döneminde olan çocuklarda tesadif edilir. İYE zamanı iltihabın özelliği daha fazla organizmanın immün yanıtına bağlıdır. Genel ve yerel immün savunmasının zayıflaması İYE gelişiminde başlangıç mekanizma rolünü oynar. İltihabi ve immün mekanizmanın genezinde sitokinlerin etkisi önemli rol oynar. Sitokinler gayri spesifik savunma reaksiyonları ile spesifik bağışıklık arasında ilişki oluştururlar.

Materyal ve Metod: Araştırma Azerbaycan Tıp Üniversitesinin Tıbbi Dahiliye Kliniğinde yerine getirilmiştir, 82 İYE olan 1 aydan 17 yaşına kadar çocuklar dahil edilmiştir. Hastalar 3 kısma ayrılmıştır. 1 kısım - sistit, 2 sınıf sistit ve piyelonefrit, 3 kısım - ağır seyire haiz olan İYE ile yanısıra glomerulonefrit. Onlardan 26'sı (27,4 ± 5,7 %) erkek çocuklar, 56 (72,6 ± 5,7 %) kızlar

oluşturuyor. 33,9±6,% çocukta irsi eğilimli olmaları izlenmiştir. 38,7 ± 6,2 % anemi, 29 ± 5.8 % beden ağırlığının defisiti, 43,5 ± 6,3 % fiziki gerilik izlenmiştir. İL - 6 III kısımda (41,21 ± 7,82 pg/l) yüksek, II kısmen 5.5 defa yüksek olmuştur. İL - 8`de (157,8±39.6; p< 0,001) v? III (270,3 ± 40,5 ; p < 0,001) daha yüksek olmuştur. İYE olan çocuklarda İL - 6 ve İL - 8 göstergeleri arasında korrelyasyon ilişkisi yapılmıştır. Proiltihabi sitokinler arasında olumlu doğru ilişki izlenmiştir, bu da onların normal ilişkisini ilüstrasyon ediyor. (İLO - 6 ve İL - 8 arasında r = 0,415, p < 0,001).

Bulgular: İdrarda ve kanda İL - 6 düzeyleri böbrekte oluşan iltihabi sürecin aktifliğini, İL - 8 ise onun derecesini gösterir.

Sonuç: İL - 6 ve İL - 8` in İYE zamanı araştırılması hastalığın patojenezinin netleştirilmesine, tanının daha erken belirlenmesine, tedavinin zamanında tespit edilmesine ve tahminlemeye yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İdrar yolu enfeksiyonu

TREACHER-COLLINS SENDROMU

Aygül Şahbazova², Nigar Sadiyeva²
¹German Hospital, ²Azerbaycan Tıp Universitesi

Giriş: Treacher-Collins sendromu TCOF 1, POLR1C veya POLR1D gen mutasyonu ile otozomal dominant kalıtmı genetik bozukluktur. Her 500.000 doğumdan birinde karşılaşılmaktadır. Kraniofasial anomaliler, ziqomatik kompleksin, elmacık kemiğinin, çene ve damağın gelişmemesi solunum yetmezliğine ve beslenme yetersizliğine neden olabilir. Anomaliler tipik olarak simetriktir ve doğumdan hemen

sonra görülür. Dış ve orta kulak anomalileri işitme kaybı, konuşma yeteneğinin olmasına teşvik eder. Palpebral fissür, kolo-bom, dacrostenoz, mikroftalmi en sık görülen göz anomalilerindedir. Alt göz kapağı anormallikleri gözlerin kurumasına neden olabilir, bu da kronik tahriş ve göz enfeksiyonu riskini artırır. Görme bozukluğu derecesi, oküler anormalliklerin şiddetine ve kombinasyonuna bağlı olarak değişir. Bazı

hastalarda mikrosefali ve psikomotor gecikme gibi davranışsal anormallikler görülmektedir.

Materyal ve Metod: pediatrikmuayine, EXO-KQ, işitme testi, genetik konsültasyon

Bulgular : 13.09.2017 tarihinde Ö.T (42 gün) birden fazla gelişimsel bozukluk şikayeti ile başvurdu. Çocuk annenin ikinci gebeliği, ikinci doğumdandır. İlk hamilelik sonlandırılmamıştır. Ebeveynler akraba değildir. Çocuk hamileliğin 38- ci haftasında sezaryen ile 3500 gram ağırlık, 56 cm boyunda, asfiksi olmadan göbek kordonu boynuna dolanaak doğulmuştur. Apgar 7/8 puan. Fizik muayenesi: Boy: 58 cm(%75), kilo: 4.9 kg(%50), baş çevresi: 38,5 cm (%50). Çocuğun göz kapakları sıkışmıştır, anizocoria kaydediliyor ve dış kulak keçeci yoktur. Alt çene zayıf gelişmiştir. Deri

temiz, pembe renklidir. Auskültasyonda stridor tipi solunum, sistolik üfürüm(2/6) kaydediliyor. Batın ağrısız, hepatomegali ve splenomegali yoktur. Dış genital ormanı erkek tipindedir. Bütün reflekslere yanıt alınmaktadır. Konjenital bilateral dış kulak yollarının daralması tıkanıklığı, bilateral mikrotia. EXO-KQ: yaşa uygun normal. Odyometri ABR: Kulağın kemikle duyması normaldir. Oftalmoloji muayenesi: normal. Hastaya genetik danışmanlık yapıldı.

Sonuç: etkilenen çocukların potansiyellerine ulaşmalarını sağlamak için erk?n müdahale önemlidir. Yararlı olabilecek konuşma terapisi, özel sosyal destek ve diğer tıbbi, sosyal vey a mesleki hizmetleri içerebilir. Genetik danışma aileler için fayda sağlayacaktır.

AnahtarKelimeler: sendrom, Treacher-Collins, mandibulo fasyal disostoz.

STUDY OF CYTOKINES DURING ACUTE PHASE AND REMISSION IN CHILDREN WITH NEPHROTIC SYNDROME

Ayten Sovgat Shikhaliyeva¹, Mehman Rustam Guliyev², Rauf Oruj Baylarov¹

¹Azerbaijan Medical University, Department of Therapeutic and Pediatric Propaedeutics, Baku

²Azerbaijan Medical University, Department of Biochemistry, Baku

Giriş: Nephrotic syndrome (NS) is defined by the presence of proteinuria, hypoalbuminemia, hyperlipidemia, oedema and is 15 times more common in children than adults. Today with using complex therapeutic methods and preventive measures, mortality from nephrotic syndrome dramatically decreased to 3-7%. Nevertheless, the main causes of death for patients with nephrotic syndrome are linked to infections and the changes of the immune system, the molecular pathogenesis of immune-inflammatory system have not been extensively studied yet. The aim of this study was to investigate the level of some cytokines in the acute phase of NS and in the remission phase of NS as a result of steroid treatment.

Materyal ve Metod : The study group consisted of 40 children with NS aged 2-7 years, divided into 2 groups: the first group consisted of 20 children with acute NS and second group consisted of 20 children with NS after steroid treatment (remission). The control group comprised of 15 healthy children. Levels of IL-1, IL-6 and IL-10 in plasma samples were determined by specific

enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA) techniques according to manufacturer's instructions.

Bulgular : Cytokines generally function as intercellular signal system and play key roles in the regulation of the immune response and inflammation. As a result, it was found that the plasma level of IL-1 in healthy children was 6.8 ± 0.4 pg/ml, while it decreased about 3 times in the acute phase of the NS. Control group did not differ from the second (remission phase) group. The level of IL-6 did not display statistically significant difference between control and remission group, while it was 2.5 times higher in first group (acute phase) than control group. The main anti-inflammatory cytokine - il-10 significantly decreased compared to healthy children.

Sonuç: These results demonstrate that during NS there is a significant role of Th1 / Th2 cytokine imbalance in the pathogenesis of kidney damage. **Anahtar Kelimeler:** nephrotic syndrome, cytokines, IL-1, IL-6, IL-10.

INFANT MORTALITY AS AN INDICATOR OF REPRODUCTIVE HEALTH

Mingazova E.N., Zhelezova P.V., Shigabutdinova T.N.,
Gasaynieva M.M., Sadykova R.N.

National Public Health Research Institute named after N.A. Semashko, Moscow
Pirogov Russian National Research Medical University, Moscow
Kazan State Medical University, Kazan

Doing: One of the most important characteristics of the reproductive health of the population is infant mortality. In 2004, a transition was made to international criteria for live birth and, accordingly, infant mortality, when death of low birth weight infants (from 500 to 1000 g) and additional signs of life began to be recorded.

Material: The materials of official statistics were used, a comparative analysis of reproductive and demographic indicators of three regions of the Russian Federation (Kostroma region, the Republic of Tatarstan, the Republic of Dagestan) was carried out over a period of 18 years (2000-2018).

Methods Clinical, statistical, analytical

Results: We present the results on the example of the analysis of the Kostroma region. The infant mortality rate in the region has dropped significantly - from 13.8 in 2000 to 5.7 in 2018. The decrease in

reproductive losses in the period 2000–2018 was mainly due to the introduction and use of modern perinatal and fruit-saving technologies. This indicator exceeded the average data for Russia - 5.7 against 5.1 on average for the Russian Federation.

Conclusion: The levels of maternal and infant mortality are the most sensitive indicators in assessing the quality of medical services and the socio-economic level of development of the region. The indicator characterizing infant mortality is included in the list of May decrees on improving the health care system (the national project provides for reducing the infant mortality rate to 4.5 cases per thousand born children). To reduce reproductive losses, it is important to develop effective measures to reduce them.

MODERN FEATURES OF THE PHYSICAL DEVELOPMENT OF SCHOOL-AGE CHILDREN OF THE RUSSIAN FEDERATION AND THE KYRGYZ REPUBLIC

Mingazova E.N., Atambaeva R.M., Shigabutdinova T.N., Zhelezova P.V.,
Gasaynieva M.M., Termulaeva R.M., Dzulaeva I.Yu., Sadykova R.N.

National Public Health Research Institute named after N.A. Semashko, Moscow
Pirogov Russian National Research Medical University, Moscow
Kazan State Medical University, Kazan
Kyrgyz State Medical Academy I.K. Akhunbaeva, Bishkek

Introduction: The global humanitarian challenge is to protect the health of the younger generation. Comprehensive development, including physical perfection, of each member of society is a priority social direction. Therefore, monitoring is needed on the basis of precise instruments for monitoring the health of each child and public children's health in general. These standardized tools include physical development of children.

Materials: An anthropometric study was conducted on children of school age

living in different regions of the Russian Federation and the Kyrgyz Republic; a data bank was compiled on indicators of healthy children. The number of surveyed was more than 50,000 people.

Methods: clinical, anthropometric, statistical, analytical

Results: We analyzed the relationship of growth and mass of school-age children with various factors, such as place of permanent residence, gender, ethno-social identity, by age categories. Revealed significant variability of anthropometric data

depending on the place of residence. There was a greater similarity of children living in different territories by body mass. Starting from the age of 11, there has been a steady increase in the differences in the body weight of urban children from the body weight of children living in rural areas.

Conclusions: The variability of the mass and body length of children of school age living in different territories of the Russian Federation and the Kyrgyz Republic was revealed. Children - residents of cities differed from those living in other territories with higher values of anthropometric indices.

THE RESULTS OF THE REPRODUCTIVE HEALTH SERVEY AMONG CHILDREN AND ADOLESCENTS IN BAKU

Matanat Sabir Garakhanova¹, RaksanaYusif Mammadova¹,
Elnara Rashid Zeynalova¹, Nargiz Nigmat Feyzullayeva¹, Ilaha Baba Israfilbekova¹
¹Azerbaijan Advance Training Institute for Doctors after named by A.Aliyev, Baku

Giriş: Reproductive health education system for children and adolescents in Azerbaijan is not enough. The purpose of the study is to investigate the level of information about children and parents about reproductive health and related diseases. It is to determine the delivery of information to school children about this subject.

Yöntem: 2014, 996 people aged 10-18 years old (6th-10th grade pupils of full atanat58secondary schools) were informed about information and behavior related to their reproductive health through surveys of children and adolescents in Baku.

Bulgu: The following questions were asked about the first time sexual reproductive and generally reproductive health information was obtained: a large proportion of children (42.6%) took the face to the Internet for information on reproductive health and sexual maturation. Only 15.9% of children noted that they received the first information on these issues by parent and

15.9% by relatives and friends. 101 people (10.1%) of the children reported having their lessons on sexual maternity and reproductive health classes at the school. When asked about reproductive health and sexual maturation, 61 (6.1%) of children mentioned receiving doctors' advice. At the same time, it should be noted that only 4% of the appeals to the physician were related to reproductive health problems.

Sonuç: Thus, the results of the study showed that there were fewer complaints about reproductive health. This can be linked to children's shyness or lack of knowledge of their parents. In addition, information on reproductive health and sexual education should be provided and available in appropriate educational and training programs for children and adolescents.

AnahtarKelimeler: adolescents, children, reproductive health

YENİDOĞAN KANVULZİYON GLİSEMİK VE MİNERAL HEMOSTAZ ÖZELLİKLERİ

Aytan Mammadbayli², Rana Shiraliyeva¹, Almaz Safarova¹,
¹ Aliyev adına Azərbaycan Devlet Tıp Araştırmalar Üniversitesi,
Nöroloji ve Klinik Nörofizyoloji Anabilim Dalı
² Azərbaycan Tıp Üniversitesi, Nöroloji Anabilim Dalı, Bakü, Azərbaycan

Giriş. Yenidoğan konvulziyonların etio-patogenetik mekanizmasında glisemik ve mineral hemostaz dengesizliği büyük rol oynamaktadır. Bu konuda literatürde çeşitli

bilgiler bulunmaktadır. Bu nedenle yenidoğan konvulziyonlarında glisemik ve mineral hemostazın izlenmesi esastır.

Çalışmanın amacı: Cumhuriyet Perinatal Merkezinde doğan çocuklarda yenidoğan kanvulzionlarında glisemik ve mineral hemostazın özelliklerini değerlendirmek.

Malzemeler ve araştırma yöntemleri. 73 yenidoğan inme tanısı alan çocuklarda gözlem yapıldı. Kanda kan şekeri, kalsiyum, potasyum, sodyum, magnezyum belirlenmiştir. Hastalar neonatal kanvulziyon , hemostaz yaşı, glisemik ve mineral dengesizliği (hipo ve hiper) nedenlerine göre gruplandırıldı.

Elde edilen sonuçlar. Hastaların büyük çoğunluğunda metabolik ($30.1 \pm 5.4\%$), hipoksi, iskemik ensefalopati ($30.1 \pm 5.4\%$) ve kombine (metabolik + iske mi + hipoksi) nedenlerle ($19.2 \pm 4.6\%$) ilişkilidir. . Diğer kovulziya nedenleri düşük ağırlıktır. Kanvulsiyonlu yenidoğan çocuklarda hipoglisemi ve hipokalsemi aynı seviyedeydi ($4.3 \pm 5.6\%$), hastaların $9.6 \pm 3.1\%$ inde hipomagnezemi, $11.0 \pm 3.7\%$ sinde hipomagnezemi vehipokalsemiya vardı, $11,0 \pm 3,7$ Hiponatremi, $6,9 \pm 3,0$ hiperkalsemi, $4,1 \pm 2,3\%$ hipernatremiya olmuştür.Metabolik bozuklukların arka planında, $6,9 \pm 3,0\%$ hipoglisemi, $16,4 \pm 4,3\%$ hipokalsemi, $2,7 \pm 1,4\%$ hipomagnezemi, eklem hipomagnezemi ile $4,1 \pm 2,3\%$ hipokalsemi, $4,1 \pm 2,3\%$

hiponatriemi, $1.4 \pm 1.4\%$ hiperkalsemi, hipokaliemia ve hipernatremi olmuştür. Hipoksi ve iskemik ensefalopatinin neden olduğu neonatal enmelerde $17.8 \pm 4.5\%$ hipoglisemi, $9.6 \pm 3.1\%$ hipokalsemi, $4.1 \pm 2.3 \%$ hipomagneziemi, $2.7 \pm 1.9\%$ hipokalsemi hipomagneziemi ile eklem , $2.7 \pm 1.9\%$ hiponatriemi, hiperkalsemi, hipokalsemi ve 1.4% hipernatremi ile birlikte.Elde ettiğimiz sonuçlar literatür yönlerine uygun ve farklı olarak alındı. Gözlemlerimizde yenidoğan kanvulziyonları en sık hipokalsemide olarak bizde- ($45.2 \pm 5.8\%$) ve literatürde (35.3%)bildirilmiştir.

Sonuçlar:

1. Yenidoğan kanvulzionları ayrı nedenlerinin glisemik ve mineral dengesizliği ile tezahür etmesi farklı seviyelerde gözlenir ($17.8 \pm 4.5\%$ hipoksi ve hipoglisemili iskemik ensefalopati, $2.7 \pm 1.9 \%$ sepsis hipokalsemi).

2. Metabolik kökenli yenidoğan kanvulzionlarıen sık hipokalsemi (54.6%) ve hipoksi ve iskemik ensefalopati (59.1%) ile ilişkilidir.

Anahtar Kelimeler: glycemik and mineral hemostasis, characterization, neonatal seizures.

DEPRESSIVE EPISODES DURING EPILEPSY IN CHILDREN (12-17 YEARS)

Sona Eldar Aliyeva¹,

¹*Azerbaijan Medical University, Department of Neurology, Baku, Azerbaijan*

Giriş:Diagnosis and treatment of epilepsy in children are selected as one of the most complicated problems. In spite of the availability of literary data on the comorbidity of epilepsy and depression in children (12-17 years), this problem is almost not developed.

Yöntem: The study included 31 patients (12-17 years) with different forms of epilepsy. The severity of depression was studied on the Hamilton Rating Scale for Depression and ICD-10.

Bulgu: Depression of varying severity was detected in 51,62 % of the examined patients 13 cases of mild, 2 moderate and 1 case of severe depression without psychotic symptoms.

Sonuç: In children with epilepsy, there is a high incidence of comorbidity of epilepsy and depression.

Anahtar Kelimeler: Key words: children (12-17 years), epilepsy, depression, comorbidity.

CLINICAL IMPORTANCE OF THE DEFINITION OF SP-D SURFACTANT PROTEIN IN PREMATURE CHILDREN

Yegana Gasimova, Gunay Salehova, Gulnara Guliyeva, İlham Mirzayeva¹,

¹Scientific Research Institute of Pediatrics named after K.Y. Farajova

Giriş : Recently, special attention has been given to pneumoproteins (SP-A, SP-D) for the diagnosis and early differential diagnosis of inflammatory and non-inflammatory lung diseases in children with very and extremely low body weight (VLBW and ELBW) for pneumoproteins (SP-A, SP-D), which will increase the efficiency of nursing and treating these kids. During the study for the differential diagnosis of respiratory distress syndrome (RDS) and congenital pneumonia, we determined the concentration of SP-D in bronchoalveolar fluid and in the blood of newborns.

Materyal ve Metod : A total of 100 premature newborns with VLBW and ELBW at birth who had respiratory impairments were examined comprehensively. The 1st group included 40 children with RDS, of whom: 23 children with VLBW and 17 with ELBW. The 2nd group consisted of 60 premature babies (35 with VLBW and 25 with ELBW at birth) who had clinical and laboratory

signs of congenital pneumonia. The material for biochemical studies were bronchoalveolar lavage fluid (BALF) of children who were on a artificial lung ventilation and venous blood.

Bulgular : During the study, it was found that in children with congenital pneumonia the level of SP-D in both blood and bronchoalveolar fluid was 2 times higher (76.23 ± 12.70 and 5.28 ± 0.62 , respectively) than in children with RDS (39.24 ± 15.60 and 2.25 ± 0.32 , respectively); ($p < 0,05$).

Sonuç : Thus, the established features of the content of SP-D in bronchoalveolar lavage fluid and serum blood can be used for differential diagnosis of congenital pneumonia and RDS in newborns with VLBW and ELBW.

Anahtar Kelimeler: pneumonia, premature, surfactant

THE CLINICAL SIGNIFICANCE OF MATRIX METALLOPROTEINASES IN NECROTIZING ENTEROCOLITIS (NEC) IN NEWBORNS

Sevinc Ramiz Nasirova¹, Sevinc Amil Mehdiyeva¹,

¹Scientific Research Institute of Pediatrics named of K. Farajova, Baku, Azerbaijan

Giriş : Recent years for the evaluation of inflammatory processes and the prediction of the use of biochemical markers have been widely discussed in newborns with necrotizing enterocolitis. Of these especially, matrix metalloproteinases (MMPs) are of clinical significance. From this point of view, this scientific study is devoted precisely to this problem.

Yöntem : For this purpose 110 newborns with NEC were examined. These children were divided into the following groups. 1st group includes 49 patients with NEC in the 1st stage, 2nd group -48 patients in the 2nd stage, 3rd group- 13 patients in the 3rd stage. A clinically healthy group consisted of 30 healthy children. Blood

levels of MMP-2, MMP-9 and MMP- 17 were determined using the enzyme immune-assay in 50 patients. These examinations were conducted dynamically during 6-7 days.

Bulgu : Assessment of the groups revealed that there was an increase in MMP-2 by 6,9 times- in the 1st group, 8.3- in the 2nd group, 10.7- in the 3rd group compared with the control group (respectively, $309,4 \pm 15,4$; $374,1 \pm 23,4$; $480,8 \pm 87,8$). Similarly, the increase in MMP- 9, was 3 times, in the 1st group, 3.4 times in the 2nd group, 4,5 times in the 3rd group and amounted to $544,1 \pm 25,4$. The concentration of MMP-17 was different from the other MMPs. So, there was an increase in MMP-17 equally in the

1st and 2nd group- by 2.5 times, in the 3rd group- by 3.6 times compared with the control group. Accurate results were obtained when comparing all MMPs with the control group and the others groups ($p_1 < 0,01, p_2 < 0,01$).

Sonuç : The identification of the MMPs as a molecular-biochemical marker plays an

important role in the early detection of the disease and the assessment of the clinical course of the diseases and the determination of complications.

Anahtar Kelimeler: matrix metalloproteinases, necrotizing enterocolitis, newborns

PERINATAL OUTCOMES IN CHILDREN FROM MOTHERS WITH GDM

Leyla Rasulova¹,

¹Azerbaijan Medical University

Giriş : Diabetic fetopathy (DF) is a symptom complex of fetal diseases that develops in response to maternal hyperglycemia. The leading mechanism of complications is hyperglycemia in women and excessive delivery of glucose to the fetus, contributing to the development of neonatal complications.

Materyal ve Metod : We studied perinatal outcomes of 85 newborns, from mothers with gestational diabetes mellitus (GDM). The comparison group consisted of 70 children from mothers without GDM, comparable in age and anthropometric characteristics.

Bulgular : Of the children in the first group, 79% were born with normal body weight; overweight 19% of children; weighing less than 2500 grams 2% of children. In the comparison group, the birth of children with normal body weight also prevailed: 91% of children had a normal body weight; overweight in 4% of children; weighing less than 2500gr 5% of children. The hypoglycemic state was registered in 22% of newborns from the first group and

was not observed in the comparison group. The pathology of the respiratory system was diagnosed in 22% of newborns from the first group and in 7% of children born to mothers without GDM. The incidence of jaundice in newborns with GDM was 68% (in the comparison group 47%). Symptoms of damage to the central nervous system were reported in 21% of children, in the comparison group in 9%. Intrauterine infections were detected in 4% of children, and their frequency did not differ from that in the comparison group (in 4% of newborns).

Sonuç : Women with GDM, along with the risk of developing macrosomia, are also 2 times more likely to have LBW babies. Children born to mothers with GDM have an increased risk of complications. Late detection of carbohydrate metabolism disorders, late onset and inadequate therapy lead to the fact that the DF with GDM is formed in 40-60% of cases.

Anahtar Kelimeler: Diabetic fetopathy, newborn, gestational diabetes mellitus.

THE FEATURES OF GASTRODUODENAL PATHOLOGY IN CHILDREN WITH PRIMARY MITRAL VALVE PROLAPSE

Alekber Gazanfar Hasanov¹, Fakhriya Makhmud Mammadova¹,

Bayaz Asaf Babayeva²,

¹Azerbaijan Medical University, Childhood Diseases II, Baku

²Azerbaijan Medical University, Childhood Diseases I, Baku

Giriş:The role of connective tissue (CT) in the functioning of collagen-rich gastrointestinal tract has been actively discussed. One of the manifestations of congenital

dysplasia of CT is primary mitral valve prolapse (PMVP). The importance of the PMVP depends on the fact that medical professionals do not associate it with

congenital dysplastic syndrome, which determines the course of a number of diseases, often leads to chronic disease, and therefore may be one of the causes of resistance to therapy.

Yöntem : To study the features of the gastroduodenal pathology (GDP) in children with PMVP31 children with GDP were examined: 7 with chronic gastritis, 14 with chronic gastroduodenitis, 10 with gastroesophageal reflux. In 12 children (main group) was diagnosed PMVP by echocardiography. Children with a GDP without PMVP (n = 19) were included in the comparison group. All children were evaluated by phenotypic markers of CT dysplasia, additionally the character and severity of the GDP were assessed.

Bulgu: The number of phenotypic signs of CT dysplasia in children with PMVP was higher than in the comparison group: translucent skin (33.3% and 5.3%, respectively);

“gothic palate” (41.7% and 10.5%, respectively), anomalies of teeth (33.3% and 15.8%, respectively);

asthenic form of the chest (83.3% and 26.3%, respectively); scoliosis (25% and 10.5%, respectively), flat feet –planus (41.7% and 5.3%, respectively). Deformity of chest and clinodactyly were found only in children with PMVP (16.6% and 8.3%, respectively). It was also found that in children of the main group, the GDP was more severe and was characterized by more resistance to therapy than in patients without PMVP.

Sonuç: Obviously, children with PMVP and GDP have a higher frequency of phenotypic signs of CT dysplasia. So combination of GDP with PMVP should be considered a high risk factor.

Anahtar Kelimeler: children, connective tissue, gastroduodenal pathology, primary mitral valve prolapse

EL- AYAK- AĞIZ HASTALIĞI SONRASI GELİŞEN BİR ONİKOMADEZİS OLGUSU

Fatma Qafarova¹,

¹*Hacettepe Üniversitesi, İhsan Doğramacı Çocuk Hastanesi Pediatri Anabilim Dalı, Genel Pediatri Polikliniği, Ankara*

Giriş : El-ayak-ağız hastalığı genellikle 10 yaş altı çocuk ve bebeklerde görülen Coxsackie A, Coxsackie B, Enterovirus 71 ve Coxsackievirus A16 virüslerinin neden olduğu bulaşıcı viral bir enfeksiyon hastalığıdır. El-ayak-ağız hastalığının gecikmiş cilt bulguları; onikomadezis, Beau’s çizgileri ve palmoplantar soyulmalardır. Onikomadezis, proksimal tırnak plağının tırnak matriksinden ve tırnak yatağından ayrılması anlamına gelir. Burada el-ayak-ağız hastalığı sonrası el ve ayak tırnaklarda horizontal çizgilenmeler ve dökülme şikayeti ile başvuran bir hastada gelişen onikomadezis sunuldu.

Bulgular: Daha önce bilinen bir hastalığı olmayan 2 yaş 7 aylık erkek hasta el ve ayak tırnaklarında dökülme; başparmaklarda belirgin olmak üzere ayak tırnaklarında kalınlaşma ve renk değişikliği şikayeti ile Hacettepe Üniversitesi İhsan Doğramacı

Çocuk Hastanesi Genel Pediatri Polikliniği’ne başvurdu. Öz ve soygeçmişinde bir özellik yoktu. Fizik muayenesinde boy, vücut ağırlığı ve baş çevresi persentilleri normal olup, el ve ayak tırnaklarda horizontal çizgilenmeler ve dökülme, ayakta başparmaklarda daha belirgin olmak üzere, tırnakların proksimalinde dökülme ve kalınlaşma dışında diğer sistem muayeneleri doğal olarak değerlendirildi. Tam kan sayımı, böbrek, karaciğer ve tiroid fonksiyon testleri normal saptandı. Tırnak dokusundan alınan kültür sonucu normal cilt florası olarak sonuçlanan hastanın dört hafta sonraki kontrollerinde lezyonlarının tamamen iyileştiği görüldü.

Sonuç: El - ayak - ağız hastalığının tipik klinik bulguları, kısa bir prodromal evre sonrasında görülen eroziv stomatit ile avuç içi ve ayak tabanlarında eritemli papüloveziküler lezyonlardır. Lezyonlar gluteal

bölge, diz ,dirsek ve perioral alanlarda da görülebilir. Beau çizgileri- tırnak plağının gelişimindeki geçici duraksamaları gösteren tırnak plağındaki transvers oluklardır. Onikomadezis, Beau çizgisinin ilerlemiş halidir. Genellikle el- ayak -ağız hastalığı tanısından

4-8 hafta sonra gelişmektedir. Hastamızda da olduğu gibi genellikle onikomadezis sekelsiz olarak kendiliğinden iyileşmektedir

Anahtar Kelimeler: Cilt bulguları, El-Ayak-Ağız hastalığı, Onikomadezis Onikomadezis bulgusu

RUBINSTEIN-TAYBI SENDROMU

Gülzar Hacıyeva¹,

¹Azərbaycan Tıp Universiteti,çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Bölümü, Bakü

Giriş: Giriş: İlk olarak 1963 yılında Jack Herbert Rubinstein ve Hosshang Taybi tarafından tanımlanan Rubinstein –Taybi Sendromu (RTS) otozomal dominant genetik hastalık olup vücutda birçok sistem ve organı etkiliyor. Mikrosefali, geniş el ve ayak başparmak, boy kısalığı ,dismorfik yüz görünümü, mikrognati,retrognati,hipoplastik maksilla,kavisli kaşlar,uzun kirpikler, geniş burun köprüsü,kavisli damak, mental retardasyon (IQ skoru 25-79 arası),somurtan karakterli gülüş ile karakterize sendromdur .Sendromun CREB-binding protein (CBP) (50-60%) ve ya EP300 (3-8%) gen bölge-sindeki mutasyon ile ilişkili olmakla beraber sporadik (30%) yeni mutasyonlar sonucu da ortaya çıktığı biliniyor.1/100.000-

125.000 sıklıkta görülen nadir hastalıktır. Bu makalede sık sık alt solunum yolu enfeksiyonları geçiren 12 aylık RTS ve bronkomalazi teşhisi konulan bir olgusunu- lmuştur.

Materyal ve Metod: Olgu sunumu: RTS tanılı 12 aylık kız bebek tekrarlayan pnömani şikayetleri ile hastanemize getiriliyor. Hastanın başvuru anında vücut ağırlığı 8.2 kg, boyu 72 sm,baş çevresi 45 sm. Hastada RTS sendromu ile uyumlu dis- morfik yüz,geniş el ve ayak başparma- ğı,kavisli damak,somurtan karakterli gülüş

var. İleri tetkik ve röntgen müayineleri sonucu hastada bronkomalazi olduğu tespit ediliyor.Sık sık yaşanan alt solunum yolu enfeksiyonları bununla açıklanarak tedavi ediliyor.

Bulgular: Tartışma: RTS mental retar- dasyon,geniş el ve ayak baş parmakları ve dismorfik yüz görünümü ile karakterize- dir.Bu hastamıza da tanıyı geniş ve kısa baş ve ayak parmakları, karakteristik yüz görünümü,motor gerilik gibi major kriteri- lerin olması ile konulmuştur. RTS-li hasta- larda gelişim geriliyi,solunum ve beslen- mede zorluklar,urogenital bozukluklar, kon- jenital kalp hastalıklarının görülme olasılığı yüksektir. Hatta ileri dönemlerde tümör riski vardır.Bizim hastamızda ise gelişme geri- liyi, solunum ve beslenmede sorunlar ,sık sık akciyer enfeksiyonları göz önünde bulundurularak ileri tetkikler yapıldı.Sonuç olarak hastaya bronkomalazi teşhisi konu- larak yakınlarına girişimsel bronkoskopi ya- pılmasının gerekliliyi anlatıldı.

Sonuç: Sonuç: Rubinstein Taybi sen- dromlu hatalarda bir çok orqanın anomalisi rastlana bilir. RTS-li hastalarda tam fizik müayine yapılmalı, yakın takibe alınmalı, olası tüm anomaliler değerlendirilmelidir.

AnahtarKelimeler: Bronkomalazi, Ru- binstein-Taybi sendromu, sık-sık hastalanma

FREQUENCY OF CONGENITAL MALFORMATIONS IN EARLY AGE CHILDREN BORN WITH INTRAUTERINE INFECTIONS

Sabina Garayeva¹, Aygun Mammadova², Nurana Huseynova¹

Azerbaijan Medical University¹,

Department of I Children Diseases²,

Scientific Research Institute of Pediatrics named after Farajova³

Giriş: Intrauterine infections (IUI) are one of the main causes of some congenital abnormalities. Penetration into the genetic material of the embryo and fetus, that is, direct teratogen, mutagen or oncogene, which can affect the developmental anomalies of the cardiovascular, respiratory system, the gastrointestinal tract.

Yöntem: The study included 158 infants born with intrauterine infection – main group, and 76 infants born without intrauterine infections – control group. In the main group - 110 term and 48 preterm infants. In the control group - 65 term and 11 preterm newborns.

Bulgu: The frequency of congenital malformations at the age of 1 year were detected- in the main group of term infants - $26.9 \pm 4.3\%$, in the control group - $1.7 \pm 1.7\%$ ($p < 0.001$) and preterm infants of main group - $24.4 \pm 6.4\%$ and in the control group - $6.3 \pm 6.1\%$ of congenital anomalies. Most of abnormalities were anomalies of the cardiovascular system, central nervous system, gastrointestinal tract and skeletal system. In

the group of term infants born with IUI at the 3 years of age frequency of occurrence congenital malformations was $17.5 \pm 3.7\%$, in the control group - $1.7 \pm 1.7\%$ ($p < 0.01$) and $16.3 \pm 5.6\%$ in children born preterm with IUI; in the control group of preterm children at the 3 years of age this pathology was not registered. At an early age abnormalities of the cardiovascular and urinary system lead to the frequency of congenital anomalies. An increase in surgical intervention in early age children with congenital heart defects is noticeable.

Sonuç: Thus, it is important to note the important role of congenital anomalies and chromosomal changes - they are of paramount importance, because due to the increased parity of children with severe pathologies, prenatal diagnosis of congenital and hereditary pathology is crucial.

Anahtar Kelimeler: congenital abnormalities, intrauterine infection, early age children, newborn, preterm newborn, congenital diseases, congenital morbidity

63-CÜ TÜRKİYƏ MİLLİ PEDIATRİYA KONQRESİ

30 oktyabr-3 noyabr 2019-cu il tarixində Şimali Kipr Türk Respublikasında 63-cü Türkiyə Milli Pediatriya Konqresi keçirilmişdir. Bu beynəlxalq tədbirdə Azərbaycandan olan nümayəndə heyəti də iştirak etmişdir. Nümayəndə heyətinin tərkibində Azərbaycan Tibb Universiteti, K.Y. Fərəcova adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun mütəxəssisləri, həkim-pediatrlar olmuşdur.

Konqresdə uşaq xəstəlikləri ilə bağlı mühüm məsələlər, son klinik protokollar

müzakirə olunmuş, uşaq təcili yardım, vaksinasıya, mexanik ventilyasiya, qidalanma, sinir xəstəlikləri, endokrin xəstəliklər üzrə mövzular müzakirə olunmuş, həkimlər və orta tibb işçiləri üçün klinik kurslar təşkil olunmuşdur.

Konqresdə K.Y.Fərəcova adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun direktoru, Türk Dünyası Pediatrlar Birliyinin prezidenti prof. N.C.Quliyev “Azərbaycanda aşı proqramının perspektivləri” mövzusunda çıxış etmişdir.

Çapa imzalanmışdır 25.12.2019
Format 60x90 1/8. Ofset çap üsulu
Fiziki çap vərəqi 13. Sifariş 114
Tiraj 200 ədəd

“Poliart” mətbəəsində çap edilmişdir.